

Globalizáció

Light

Globalizáció

Light

I. évfolyam, 3. szám

Klímaváltozás, Túlnépesedés, Tour de Clima,
Climate Camp, Felelősségvállalás, Fenntarthatóság,
Ökoturizmus, Üvegházhatású Gázok, Import Zöldség

Kovács Milán - vihar nélkül (fent); néma (lent)

Köszöntő

Kedves **Olvasó!**

Nehéz az újságban szereplő cikkek előtt bármit is írni. Hiszen a témáról annyit hallunk, mégsem kezeljük tényként. Csak hangoztatják mindenhol, hogy globális felmelegedés..., klímaváltozás..., stb, de az emberek mégsem igazán tudják, hogy miről van szó, mi okozza a jelenséget, és mivel lehet visszafordítani.

Úgy vagyunk ezzel is, mint a globalizációval: szeretjük azt mondani, hogy nálunk nem lehet érzékelni a hatásait, vagy hogy ez majd csak 30 év múlva lesz fontos. Sajnos a tények nem ezt mutatják. Mindennapjainkban jelen van a klímaváltozás, s ezt hiába fogjuk az időjárás szélsőségeire. Hogy egy klasszikust idézzek, elkú.tuk. A legnagyobb baj, hogy nem is próbálunk változtatni ezen, elfogadjuk, hogy hát akkor ez van, pedig még nem járt le az utolsó óra. Van még egy nagyon rövid időnk.

Ehhez elsősorban nem pénz, energia vagy tudás szükséges, csak tudatos gondolkodás és cselekvés...

Tartalom:

Silye Zoltán: Köszöntő.....	3. oldal
Botár Alexa: Lépünk végre a klímavédelemért?.....	4-5. oldal
Mózes Szabina: Cselekedj!.....	6-7. oldal
Varga Gábor:	8-9. oldal
Dr. Wurlitzer Tamás:	10-11. oldal
Prunner Andi: A klímamegfordulás megállításához.....	12-13. oldal
Ferenczi István: Egy túra, egy akciótábor és.....	14-17. oldal
Gábor Imre Leo: Vége az első félidőnek.....	18-19. oldal
Bakos István: Fenntartható és ökoturizmus.....	20-21. oldal
Gábor Imre Leo: Klímaváltozás aha.....	22. oldal
Impresszum.....	23. oldal

Silye Zoltán

Lépünk végre a klímavédelemért?

Botár Alexa, MTVSZ

Érezted már úgy, hogy csak beszélnek és beszélnek az éghajlatvédelemről, de alig történik valódi változás? Miért olyan kevés a valódi lépés? Mert a probléma globális, és a mélyben gyökerezik: az éghajlatváltozás végső oka valójában, hogy túl sokat fogyasztunk. Túl sok energiát használunk, túl pazarlóan. Fosszilis energia alapú világban élünk, és csak eregetjük a légkörbe az üvegházhatású gázok tömegét. A globális átlaghőmérséklet növekedési rátája nagyobb, mint bármikor az elmúlt tízezer évben! Az ENSZ szakértői testülete is megerősítette, hogy ennek nagy része emberi tevékenység következménye. 2 °C-os átlaghőmérséklet-emelkedés lett a változás pedig már visszafordíthatatlan és katasztrófális méreteket ölt.

Az éghajlatváltozás tünetei és hatásai - már ma is a bőrükre mennek

Bolygónk és éghajlata bonyolult rendszer, egyensúlya egyértelműen megbomlóban van. A tünetek egyre gyűlnek:

- az időjárási szélsőségek, mint az áradások, aszályok, viharok és hőhullámok gyakorisága és intenzitása egyre nő. Száraz nyarak, nedves telek, heves esőzések, viharok és áradások lesznek jellemzők Európa klímájára a jövőben.

- növekvő édesvízhiány: globálisan, a rendszeresen vízhiánytól sújtott és el-sivatagosodással fenyegetett, könnyen lakhatatlanná váló területek közel megduplázódtak az elmúlt harminc év alatt!

- a fajok negyede kihalhat: egy friss tanulmány szerint a ma ismert állat- és növényfajok negyede kihalhat a következő ötven évben, mert nem tud alkalmazkodni a számára gyorsan változó éghajlathoz. Ez minket is szorult helyzetbe hoz, hiszen túlélésünkhöz a természetre és forrásaira támaszkodunk.

- tenger és jég: a tengerszint az évszázad folyamán akár 1 métert is emelkedhet - ezzel víz alá kerülhetnek szigetvilágok és Hollandia. A sarki jégtakaró és a gleccsek már zsugorodnak, a hóhatár feljebb tolódik. Ha Szibéria állandóan fagyos területei tovább olvadnak, rengeteg üvegházhatású metán szabadulhat fel.

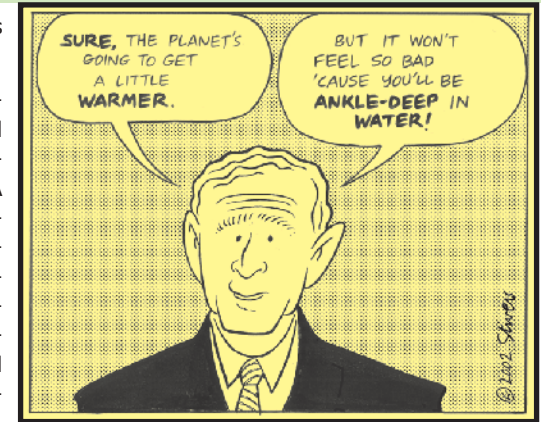
A világ vezetői és Magyarország a klímavédelemért

Az eddigiekből jól látható, hogy a világméretű összefogásra van szükség az éghajlatváltozás ellen. A tudósok szerint a fejlett ipari országoknak 80%-kal kell csökkenteniük a kibocsátásukat 2050-re az 1990-es szinthez képest. A fejlett világ végre lépett: kormányaik zöme megegyezett, hogy 2012-re átlag 5,2%-kal csökkentik a kibocsátásokat. Ez nem más, mint a Kiotói

megjegyzés, az első lépés. Sajnos elég nehezen teljesítik.

Magyarországon is, a jóval világszámfeletti kibocsátással (8tonna/fő/év) ki kell vegyünk a részünket az éghajlatvédelemből. A rendszerváltás utáni ipari szerkezetátalakulásnak köszönhetően egyelőre teljesítjük a kibocsátás-csökkentési vállalásainkat. Azonban a továbbiakban nagyobb mértékű csökkentésekre lesz szükség, aminél lemaradhatunk, ha nem javítunk elavult klíma- és energiapolitikánkon. Ezt a vezetők is felismerték, ezért készül a magyar éghajlatvédelemről - kibocsátás-csökkentés, alkalmazkodás, klímatudatosság növelése - szóló Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia. Annak érdekében, hogy erős legyen ez a stratégia, az MTVSZ országos társadalmi Klímavédelmet! kampányt indított. Ebben az emberek figyelmét felhívtuk a fontos anyagra, látványos vándorkiállítással jártuk körbe a kérdést. Ezúton is köszönjük, hogy a szakmai javaslatainkat a kampányban támogató több tízezer lakos segítségével sikerült elérni, hogy javaslataink zöme bekerült a stratégiába, erős anyag született! Most tovább kell lépünk: azért dolgozunk, hogy megfelelően végre is legyen hajtva.

Az éghajlatvédelemben óriási lépést tennénk előre, ha megváltoztatnánk a jelenleg pazarló energiatermelés- és fogyasztást. Nézzük meg, mennyi energiára van valóban szükségünk, hatékonyabban használjuk fel és növekvő arányban megújuló energiaforrásokból állítsuk elő! Ehhez pénzügyi és jogi eszközökkel

ösztönözni kell a gazdaságot és az embereket: legyen több pénz és kapacitás energiatakarékos programokra és a tiszta energia legyen arányosan olcsóbb.

Lépnek a lakosok?

Egy friss uniós felmérés szerint a magyarokat a környezeti problémák közül az éghajlatváltozás aggasztja leginkább. A téma átlépte az ingerküszöböt, és a lakosság, a média mellett a politikusok is érzik a nyomást. Viszont ha megkérdezzük, mit tettek konkrétan az elmúlt hónapban a környezet védelmében, alig 40% említi, hogy próbálta visszafogni energiafogyasztását. Pedig rengeteg helyen pazarlunk most. Sőt, a tudósok kiszámolták, hogy a jelenleg a kezünkben levő technológiával üvegházgáz-kibocsátásainkat akár 75%-kal is tudjuk csökkenteni, miközben életmódunk komfort-szintje változatlan marad, és a gazdaságunknak sem jelent plusz költségeket. Sok változtatás egyszerűen csak egy kis odafigyelés kérdése.

Cselekedj!

Mózes Szabina, Greenpeace

Talán Te is ráébredtél már: a klímaváltozás nem mese és nem elszállt tudósok agyszüleménye. Nagyon is valós probléma, részesei vagyunk, velünk történik. Csak együtt vagyunk képesek megállítani, de ehhez cselekvésre van szükség. Változtatnunk kell eddigi szokásainkon, legyen a környezetvédelem része a mindennapjainknak! Készen állsz?

Az emberiségre és a bolygókra leselkedő legnagyobb veszély napjainkban a klímaváltozás.

A Föld átlaghőmérséklete fokozatosan növekszik. Ennek elsőrendű oka a fosszilis energiahordozók (pl. szén és olaj) használata az energiatermelésben és a hatalmas mennyiségű szén-dioxid kibocsátás. Amennyiben nem teszünk ellene, a klímaváltozás súlyos természeti katasztrófákkal, fajok kipusztulásával, gazdasági összeomlással és járványokkal fenyeget minket.

Jó hír, hogy már léteznek megoldások a globális felmelegedés lelassítására, illetve megállítására: megújuló energiák, energiahatékonyság és új, környezetbarát technológiák.

Az IPCC (Éghajlat-változási Kormányközi Testület) legutolsó jelentése is azt bizonyítja, hogy több száz, alacsony költségű technológia áll rendelkezésünkre, melyek segítségével csökkenthető a klímára káros gázok kibocsátása. Már csak a kormányokon múlik, hogy utat engednek-e elterjedésüknek.

Fontos azonban hangsúlyozni: mindannyian tehetünk a globális felmelegedés ellen! Az apró változtatások a min-

dennapi életünkben kulcsfontosságúak, hiszen csak közös összefogással érhető el érdembeli változás. Ha összefogunk, a kormányok, az ipar és az emberek is, akkor a globális átlaghőmérséklet emelkedését sikerülhet megállítani +2 Celsius-fok alatt.

Vásárolj a legenergiatakarékosabb termékeket! Keresd az „*energiatakarékos*” megjelölésűeket – és nézz utána, hogy ez mit is jelent. Vess véget a készenléti állapotban (Stand-by üzemmód) történő pazarlásnak! Használat után teljesen áramtalaníts! A hifi-beállítások, tévékészülékek, videomagnók, számítógépek és tartozékaik készenléti állapotban is fogyasztják az áramot. Ennek költsége egy átlagos háztartás esetében akár évi 20.000 Ft is lehet. Légy kíméletes a számítógépeddel, és hagyd pihenni néha. Állítsd takarékos üzemmódba, amint befejezted vele a munkát. Amikor teljesen kikapcsolod, áramtalanítsd. Használj több du-

gaszoló-aljzatos, saját kapcsolóval rendelkező hosszabbítót. Sok kicsi sokra megy: egy-egy ország készenléti üzemmódban lévő készülékei akár több erőmű által megtermelt áramot is elfogyasztanak. A legolcsóbb és leginkább klímabarát pedig a „*negawatt*”, azaz az olyan energia, amit meg sem kell termelni.

A fürdőszobában is lehetsz klímabarát: fürdés helyett elég egy gyors zuhanyozás. Közben szappanozd magad vagy fogat mosol, zárd el a vízcsapot. Szereltesd fel víztakarékos zuhanyzófejet, mert ez felére csökkenti a víz- és az energiafogyasztást.

Utazás közben is legyél klímabarát! Használd a tömegközlekedést! Az autóbuszok, villamosok és vasutak akár háromszor energiahatékonnyabbak, mint a személygépkocsik. A leghatékonnyabb a városi kötött pályás közlekedés, amely a jövőben, ha bioenergia működteti majd, még tisztább lesz.

Bevásárlásnál is lehetsz környezettudatos! Igyekezz helyi és idénytermékeket vásárolni, mert ezzel csökkentheted az áruszállítás és a melegházfűtés szükségességét. Ez különösen fontos lehet a zöldség- és gyümölcsvásárlás esetén, ezeket az árukat a legjobb a piacon vagy közvetlenül a termelőtől

beszerezni. Lehetőség szerint válassz bioélelmiszereket! Ezek mentesek a mesterséges növényvédőszerektől, és termelésükkor nem használnak tengerentúlról szállított takarmányt.

Ez csak néhány praktikus ötlet azok közül, melyeket bárki megvalósíthat különösebb erőfeszítés nélkül a klímaváltozás megállítása érdekében. Nem szabad elfelejteni, „*sok kicsi sokra megy*”. Te is kezdheted kicsiben: magadon, az otthonodban és a közvetlen környezetedben. Majd jöhetnek a barátok, iskolatársak, kollégák, főnökök és a többiek. Bárki lehet környezettudatos, dolgozzunk érte együtt, hogy ne valami kényszer legyen életünkben, hanem tartozzon hozzá szervesen a mindennapjainkhoz!

A Greenpeace egy jó ügyért küzd és nagyon sok mindent kell még tennie!

Ideje összefogni, hiszen „*az, ami összeköt bennünket, az sokkal fontosabb annál, mint ami elválaszt!*” (H. Skolimowski)

Ha Te is csatlakozni szeretnél a Greenpeace-hez, és tettekkel is szeretnél hozzájárulni a környezetvédelemhez, kérjük látogass el a

www.greenpeace.hu

weboldalra, hívd minket a **392 7663**-as telefonszámon, vagy írd az

info@greenpeace.hu

e-mail címre!

Igazságok

Varga Gábor, Gaja Környezetvédő Egyesület

Az alvadt vértől mocskos, összevert arcú ember nehezen kapkodta a levegőt. Azért jöttem e világra, hogy bizonyosságot tegyek az igazságról, hebegte a rábízott szöveget. Mi az igazság, kérdezte Pilátus. Az utcáról behallatszott a tömeg skandálása. Feszítsd meg! Barabást akarjuk! Mindez húsvét előtt történt.

A szomszédom gimnazista lánya látáhatatlan porszemeket törölgetett terepjárójuk szélvédőjéről. Magabiztos volt és gyönyörű. Nagy pakkokat raktak fel reggel a kocsii tetejére, és most az indulásra várt. Integtetett, hogy menjek közelebb, úgy súgta. Biztos Te is olvastad Flannery könyvében, hogy a 2050-ig teljesítendő szén-dioxid csökkentést már egy nap alatt elérhetjük, ha ezután hibridüzemű autót használunk. Rábeszéltem aput, mondta, és ragyogott az örömtől. Olvastam, nyögtem kétségbeesetten, és az Al Gore család négy terepjárójára gondoltam, amit a "grinpiszesek" szúrtak ki a ház kisváros méretű udvarán. A má-

taiakhoz viszünk ruhát, billegett tovább kisbarátnőm. Ezek még tényleg foltnélküliek, a legtöbbet úgy nőttem ki, hogy fel sem vettem...

Uramisten! Hányféle ember lakik bennünk, hányan kelek és hányan fekszem le nap mint nap?

Minimum kettős a mércé. Két urat szolgálunk legalább. Az egyik a ránk mért társadalmi kényszer, a másik a divat örülete. Nincs méltóságunk, nincs egy önálló gondolatunk. Elvették tőlünk a felelősség örömét, zsugorítják a kiszabott időt. Kik vették el, kérdezi Orr Yossariant. Hát Ők, akik meg akarnak ölni. Nem akar megölni senki. Akkor miért lőnek rám?

Az igazság az, hogy fogalmunk sincs az igazságról. Részigazságaink hálójában létezőnk. Azt talán elmondhatjuk, hogy parciális ismereteink vannak. Ugyanakkor nem tudjuk, milyen az egészségünk, nem tudjuk, mit eszünk, nem ismerjük az embertársaink valódi értékeit, nem ismerjük döntéseink következményeit, nem tudjuk számí-e a létünk egyáltalán, és ami mindennél szörnyűbb, fogalmunk sincs arról, hogy kik is vagyunk, és mire hivatottak. Egy bolygó

méretű játszma részesei vagyunk, amiben nem önként veszünk részt, és legfeljebb a felkínált lehetőségekkel élünk.

Vannak jóslatok, a jövő a részismeretek alapján valamilyen valószínűséggel prognosztizálható.

Milyen jövő, milyen távlatban? Interglaciálisban élünk. A Föld fejlődésének megismert ciklusából azt gondoljuk, hogy jégkorszak következik. Lehet, hogy így lesz. Előtte azonban elképesztő sebességgel megoldvadnak a jéghegyeink, gleccsereink, havasaink, sarki jégeink. Az édesvíz belecuppan a nagy kétségbe, és fellelhetetlenül elvész. Nagyjából ennyi. A többi csak körítés. Albedo-változás, óceánsavasodás, tengerszint-emelkedés,

kiszámíthatatlan időjárás és következményeikként éhség, háborúk.

Természet szerető embereknek vizsgálódásul annyit azért elmondhatunk, hogy a Gaia tovább fog élni. Csodálatos őserdők zúgnak majd mindenfelé, a madarak remek kakofoniával köszöntik a felkelő Napot. Estéknként a holdfénynél vadmacska, farkas hívja szerelemre a párját, és az égen szálló vadlibák navigációját nem zavarja többé a fényszennyezés.

Reményre adhat okot, hogy Pilátus nem tudta az igazságot. Jézus megmosta Júdás lábát is, és Ő soha nem tévedett.

Fekete Pákó Import Lobbija...

Dr. Wurlitzer Tamás, Fúzió Egyesület

Eddig minden cikkemben kerestem valami átlagkaraktert, akin keresztül levezettem elméleteimet. Most saját magamat lógatom fel a gerendára, és a képzelt karakter helyett Wurlitzer Tamást fogom elemezgetni a cikkemben, talán sikerül objektívnek maradni, vagy ha nem, az se baj.

Be kell vallanom őszintén, hogy életem nagy részét analfabéta zombi fogyasztóként éltem le. Én se tettem másképpen, mint bárki más: fogtam magam, lebattyogtam a közeli szupermarketbe, belekapaszkodtam a bevásárlókocsiba, és vakon dobáltam a különböző árukat a kosárba, sőt még egész fiatal koromban sokat hangoztattam magam is a vicces szlogent, hogy made in Magyar, dobd el hamar. Persze akkor még szó sem volt klímaváltozásról, globalizációról és a többi izéről...

Először egy főiskolai előadáson döbbentem rá, milyen gonosz is a nyugati kereskedelem, mikor a tanárunk megmutatta, hogy mennyit utazik egy farmer a világon, mire a polcainkra kerül. „Hát persze oda visszük, ahol olcsóbb az éppen esedékes munkafolyamatot elvégezni, csak legyen lóvé rendszeren, a többi nem számít”, gondolja magában John Nichols a New Yorki irodájában. Biztos azt is hozzáteszi gondolatban, hogy a kutyát nem érdekli a klímaváltozás, a felhőkarcoló 23. emeletéig úgysem fog érni a víz. Na de visszatérve az alapgondolatra, tippelnünk kellett a tanárnál, mindenki túlozni akart, ezért bebökött egy 3000-4000 kilométert. Jómagam se mondtam többet, de realitásnak az 1500 kilométert éreztem. Te mit tippelnél? A válasz: 56 000 km. Megdöbbenő.

Akövetkező nagy pofára esés akkor volt, mikor elkezdtem foglalkozni a klímaváltozással, és mindenki, aki már egy lépéssel előttem járt, folyton csak az importélelmiszerekről beszélt. Aztán elég hamar megértettem, mi ennek az oka, mikor először nyitott szemmel végigmentem az én kis szupermarketem polcai között. Megfogtam a kosarat és a zöldség, gyümölcsöknél kezdtem, ami azóta is a kedvenc elrettentő példám a témában. A velük kapcsolatos gusztustalan gondolataimat most leírom.

Szegény ember vízzel főz meg kézzel nőz... Magyar ember pedig paprikával, hagymával, fokhagymával, paradicsommal. Ezek az általunk leggyakrabban vásárolt zöldségek. Tehát járjuk végig a fenyőfás német áruház készletét.

Mindig a hagymát dinsteljük először a kaja alá. Sp... kínálat: osztrák zacskós hagyma, illetve a kímérős rekeszekben szép nagyok közül lehet válogatni, amit egyenesen Egyiptomból importáltak nekünk. Mindig elgondolkodom azon, hogy a Nílus völgyében termesztik a szép fej hagymákat a folyó vizével öntözve, ahogyan tanultuk. Aztán utána eszembe

jutnak később megszerzett ismereteim, hogy a mai napig arrafelé megfürdik az egész nép a folyóban rituálisan, illetve, hogy a halottak hamvait is a folyóba engedik útnak. A hagymánk pedig fekszik a ládában szép földesen, ki tudja hány ember „pora” van benne, mert ... porrá leszünk... Mindezek mellett pedig tudni kell, hogy a hagyma 3000 kilométert utazik polcainkig, így egy mázsa szállítása alatt 4 kilogramm üvegházhatású gáz kerül a levegőbe. Lépünk tovább a fokhagymára melyet hungarikumként kezelünk, mégis a polcokon a kínai fokhagyma hódít. Lehet, hogy ezt kell a rizses ételekhez adni, másként elképzelni se tudom, hogy miért jó. A fokhagyma hosszú ideig eláll, így nem értem, miért kell ezt is importálni. Mindig az jut eszembe, ahogy a kínai gazdaságban termelik a fokhagymát, és néha megtrágyazzák a madárinfluenzás tyúkok ürülékével. „Fincsi, mi?” A tény pedig az, hogy Kína nagyon messze van, közel 18 000 kilométer, így egy kiló fokhagyma szállítása során 2,5 kiló üvegházhatású gáz kerül a levegőbe. Megjegyzem, a paprika szintén sokszor onnét utazik.

Zárásként pedig rátérek a kedvencemre, a paradicsomra, amit minden formában szeretek, főleg a kis

oktélparadicsomokat, amiket nem kell felválni se. Sajnos ezt megsívtam, mert még a magyar paradicsom igényben is igen messziről importálják a kis picikéket. A paradicsomomat mindössze 9000 kilométerről Ghánából, vagy Elefántcsontpartról szállítják hozzánk. Mikor megeszem hármát belőle, egyből úgy kezdek beszélni, mint Fekete Pákó. Azt hiszem, nem kell már gusztustalankodnom többet, mindenki el tudja képzelni, milyen veszélyek leselkedhetnek ránk fekete Afrikában. A Földünkre csak annyi, hogy a levegőbe kerül sok száz kiló karbondioxid. Csak idézni tudom az újságunk egyik képeinek szövegét, ami szlogenem lesz ezentúl: „Miért aggódnánk a globális felmelegedés miatt, mikor térdig érő vízben fogunk járn...”

Olvasói levél

Az előző számban legjobban a 8-13 oldalig tartó rész tetszett, a képek nagyon jók, valamint a szemléltető példák is sokkal érdekesebbé teszik a cikkeket. A pazarláshoz kapcsolódóan olyanokat hallottam, hogy a McDonalds a zsemleket egyenként becsomagolva szállítja. A keresztyánom egy kis boltban dolgozik Kondoroson (Békés megye), és ő mesélte, ha pl. szarvasi mozzarella szeretnének rendelni, akkor azt nem tehetik meg a 20 km-re lévő gyártótól, hanem Pestről hozzák. Tehát a mozzarella 20km helyett kb 400km-t utazik.

Zsiri Zsófia

A klímamegbolondulás megállításához családtervezés kell!

Prunner Andi, Bocs Alapítvány

Klímaváltozásról már évtizedek óta beszélnek a kutatók, de igazán csak most kezdjük érezni hatását. Itt van a nyakunkon, akár elfogadjuk, akár nem. Gyökeresen változtatnunk kell a szokásainkon. Nem azért, mintha a Földet kellene megmenteni, hiszen pármillió év alatt kiheveri civilizációnk kártételeit. (Pár millió év a földtörténetben egy szempillantás csupán. Már öt nagy kihálási hullám volt, legutóbb 65 millió éve. Utána mindig újra felvirágozott az élővilág.) "Csupán" az emberiség sorsa a tét: mennyire marad a Földbolygó lakható az ember számára.

A csak szűk szakmájukhoz értők a klímaváltozást nem szokták összefüggésbe hozni a túlnépesedéssel, pedig a klímára tett hatás jelentősen függ a népsűrűségtől.

Például hiába ötszöröse (5,7 t/év) a magyar fejenkénti CO₂-kibocsátás az indiainak (1,1) és kétszerese a kínainak (2,9), Magyarország kevésbé terheli a klímát (237 tonna CO₂ kibocsátás globális km²-enként), mint India (272 t/glob. km²) vagy Kína (360 t/glob. km²), ha területre, pontosabban eltartóképességre vetítjük.

Márpedig az ökológiai rendszerre nem hatnak olyan érvek, hogy kétszerannyi embernek kétszer annyi kibocsátásra van joga - csak az számít, hogy egy adott területre, eltartóképességre, CO₂-elnyelő képességre vetítve mennyi kibocsátás történik.

Amellékelt oszlopdiagramból jól látszik, hogy

- a ritkán lakott országok (a bal szél felé) kevésbé rongálják a klímát,
- Japán és Európa (benne Magyarország)

mennyire túlnépesedett (már századok óta),

- a túlnépesedett országokon csak a családtervezés segíthet,
- a családtervezés az USA-ban a legfontosabb, mert a legnagyobb fejenkénti kibocsátás mellett ráadásul gyorsan növekszik a népessége is.

Noha a klíma témában általában csak (az iparosodottsághoz, közlekedéshez stb. köthető) CO₂-ról beszélnek, hasonló nagyságrendben hat a hússzor erősebb üvegházhatású metán (amely főleg az állattenyésztés, a rizsföldek és a műtrágya kapcsán kerül a légkörbe, azaz még inkább a népelemszámmal, az élelmezéssel függ össze).

Ezért a klímapolitika szempontjából is kiemelten fontos a reprodukciós egészség, a nők jogai, a lányok iskoláztatása, a családtervezés.

Atúlnépesedés fékezésében nem feltétlen kell a kínai egyke-politikára gondolni. Tajvanon is kínaiak élnek, nincs egyke-politika, mégis Tajvan népességnövekedési rátaja (0,3%) csak fele Kínáénak (0,61%), s ott száz nőnek csak 112 gyereke születik, míg Kínában 175.

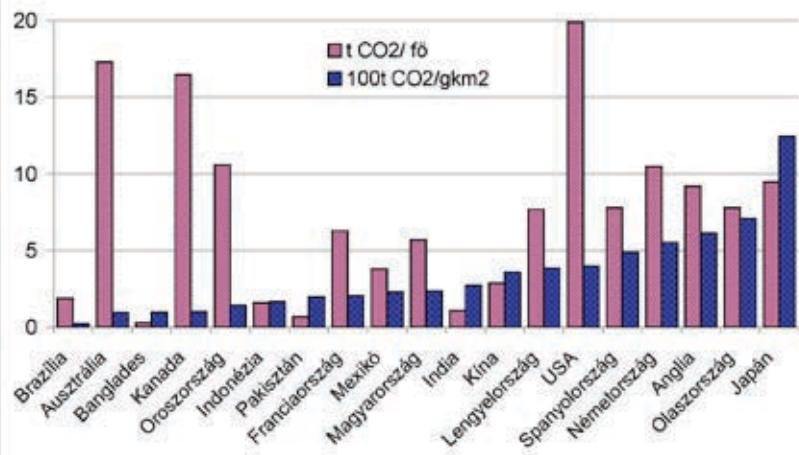
A Millenniumi Fejlesztési Célok közül az ötödikbe tartozik az évi százmilliónyi, a párok szándéka ellenére létrejövő fogantatás megelőzése a

családtervezési lehetőségek elérhetővé tételével min-denki számára. A termékeny korú, 15-49 éves nők száma ma 1,7 milliárd (két-szer annyi, mint 1970-ben volt), és több mint 700 milliónak közülük állandóan rettegnie kell attól, hogy terbe esik, mert nincs joga, tudása, eszköze, pénze védekezni.

A klímának mindegy: ha rá hagyjuk, igen durva módon, vízhiánnyal és éhínséggel, aszályval és árvízzel, gyom- és rovarinváziókkal, járványokkal és hőszéggel, viharokkal és tengerárral ... elvégzi az emberi népesség töredékére csökkentését (az állati és növényi fajgazdagsággal együtt).

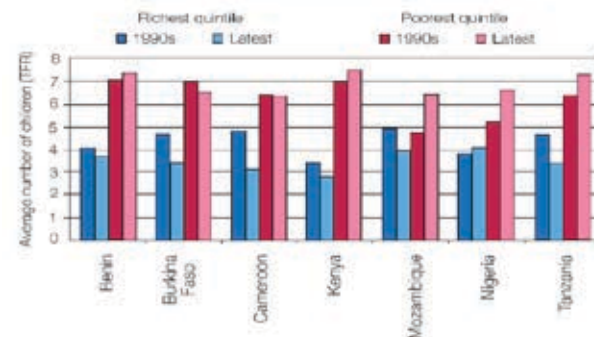
Jelenleg világszerte a jómódúak kiváltsága a családtervezés. A politikának, a cégvilágnak, a mozgalmaknak, minden embernek közös érdeke, hogy ez gyorsan megváltozzon.

Az országok CO₂ kibocsátása

Miért a gazdagok kiváltsága a családtervezés, különösen a szegény országokban?

Disparities between the rich and poor have expanded in the past decade

Source: ICPD Programme of Action 3.14

Egy túra, egy akciótábor és a pottyantós vécé - a klíma védelmében

Ferenczi István, Imv.hu

Amióta van valami fogalmam a környezetszennyezésről, sejtem, hogy a repülés nem a legszelídebb közlekedési mód, de jó ideig csak nagyon homályos elképzeléseim voltak arról, hogy mennyire káros. Ha tudatosan nem is gondoltam végig, de talán az volt a fejemben, hogy a repülő nagyon magasan száll, a kibocsátott anyag a levegőben jól szétterül, ezért a szennyezés nem éri az élővilágot olyan koncentráltan... tehát tulajdonképpen nem is annyira gáz az egész.

Aztán valamikor 2005 táján találkoztam egy szórólappal, amely a légi közlekedés - széndioxid kibocsátás - klímaváltozás hármasságát kertelés nélkül, lényegre törően elmagyarázta: a kerozin égetése széndioxid-kibocsátással jár, a légköri széndioxid fokozza az üvegházhatást, ami egyre súlyosabb klímaváltozáshoz vezet. Azóta azt is megtanultam, hogy a magas légkörben kibocsátott széndioxid (és vízpára) sokkal súlyosabb - mintegy négyszeres - hatást produkál, mint a földfelszíni szennyezés.

2006-ban fél évet a skót felföldön töltöttem. Ott ismertem meg Bill barátomat, aki azon a nyáron járt az első Klímátáborban. Ez egy egész héten át tartó rendezvény, egyszerre ökofalu, tüntetéssorozat és nyári szabadegyetem. Bill elképesztő adatokat mesélt arról, hogy mennyi lenne az egy főre eső méltányos kibocsátás - tehát az, amit gond nélkül elbírna a Föld ökológiai rendszere - és mennyi az egy főre eső kibocsátás valójában. Manapság egy brit lakos öt tonna körül jár, a négy tonnás kibocsátás egy jó irányba tett lépéssel érne fel és ha valóban mérsékelni akarjuk a klímaváltozás egyre fokozódó ütemét, akkor tíz éven belül harmadával csökkenteni kéne még azt is. Világossá vált, hogy a repülés ebbe a képletbe csak akkor fél bele, ha az ember amúgy egész évben semmit nem fogyaszt, nem fűt, nem használ áramot - ami nyilvánvaló képtelenség.

Elhatároztam, hogy többet nem ülök repülőre.

Aztán egy hónappal később mégis csak egy fapadossal kellett hazajönnöm, mert a buszos csatlakozások annyira szorosak voltak, hogy jó eséllyel Londonban ragadtam volna egy penny nélkül. Nehéz szívvel, de gépre száll-

tam. Cserében elhatároztam, hogy legközelebb kerékpárral megyek Skóciába - egyrészt, hogy további szennyezéssel ne súlyosbítsam a helyzetet, másrészt hogy könnyítsek lelkiismeretemen.

Az alkalom nem is váratott magára sokat: tavaly augusztusban rendezték a második Klímátábor a londoni Heathrow reptér mellett, és a fentiek után magától értetődőnek tűnt, hogy oda egy 2 órás repülőút és 400 kiló széndioxid elpöfentése helyett biciklivel jussak

el, három hét alatt, nulla kibocsátással.

Az út nagy részét a tervek szerint meg is tettem biciklivel: 18 nap és mintegy 1800 kilométer után a belga Zeebrugge-ben hajóra szálltam, majd a skót Rosyth-ban partot érve folytattam utam a felföldig. A Skóciából Angliába tartó szakaszon megsérültem és busszal fejeztem be az utat a Heathrow-ig, de így is csak 95 kilót bocsátottam ki szemben azzal a kb. 400-zal, amit repülve értem volna el.

Atúra azonban nem csak ezeket a megnyugtató, de mégiscsak száraz adatokat produkálta, hanem egy egész életre szóló élményt is. Saját erőmből keltem át Európán; olyan helyeket, olyan embereket, életeket és jeleneteket láttam, amit egy repülő - vagy akár busz - turista soha. Elég lassan mentem ahhoz, hogy ha átmenetileg is, de részévé váljak a környezetnek. Az utazás számomra ezen túl már mindig az úton levést, a találkozásokat, a tapasztalatszerzést, a tanulást fogja jelenteni: a világról és önmagamról - szellemi és fizikai határaitmról. A modern turizmus, a minél gyorsabb célba jutás és az ott töltött „pihenés” rengeteget veszített a vonzerejéből.

Aklímátábor szintén maradandó nyomott hagyott bennem. Azt eddig is tudtam, hogy a széndioxidot nem csak közvetlenül eresztjük a levegőbe fűtéssel vagy közlekedéssel, hanem közvetve is, a kisebb-nagyobb energiaigényű gépeinkkel, a fogyasztási cikkeink előállításával, az elfogyasztott kaja termelésén

keresztül is, itt azonban megtapasztalhattam azt is, hogy milyen a működő alternatívákkal élni:

Atáborban csak olyan elektromos-ságot használtunk, amit helyben meg is tudunk termelni napelemekkel és szélkerekekkel: ha nem süttött és nem fűjt eleget, akkor nem interneteztünk, nem töltöttünk mobiltelefont. Furcsa mód nem is hiányzott, valahogy nagyon őszintének és helyénvalónak tűnt ez így. Emlékeztetett arra, hogy sorsközöség vagyunk. Eszembe jutottak azok a meghitt pillanatok a gyermekkoromból, amikor az áramszünet alatt előkerültek a gyertyák, és jókat beszélgettünk a tévézés helyett.

Egy héti végén ételeket ettünk. Ez kevesebb földhasználat, kisebb energiafelhasználással és lényegesen kevesebb metán-kibocsátással jár, mintha pl. a Mekibe jártunk volna marhahúsos szendvicsekért. Az egy dolog, hogy finom volt és jól esett a tudat, hogy a kaján keresztül is lehet óvni a klímát, de konkrétan tisztábbnak, egészségesebbnek is éreztem magam a hét után.

Száraz komposztvécéket használtunk. Az összepisilt szalmabálákat és a fűrészporos pottyantós keveréket a tábor végén egy komposztáló üzembe szállították, ahonnan egy közeli gyümölcsösbe kerül majd a talajjavító anyag.

Atábor működését és a demonstrációkat érintő kérdésekben a konszenzus módszerével hoztunk döntéseket, ami azt jelentette, hogy csak akkor léptünk valamilyen irányba, ha az ellen senkinek nem volt kifogása. Ha mégis, akkor vagy megpróbáltunk addig beszélgetni, amíg kialakult az egyetértés, vagy abban a kérdésben egyszerűen nem döntöttünk.

Apropó demonstrációk: a tábor a Heathrow tövében zajlott, tiltakozásul az óriási szennyezést produkáló rep-tér további bővítése és általában a légi közlekedés támogatása ellen.

Atáborban konszenzus volt arról, hogy a megmozdulásaink erőszakmentesek legyenek, ugyanakkor éljenek a közvetlen akció eszközeivel.

Igy hát sikerült egy nagy színes felvonulás és több transzparenslógatós akció mellett megszállnunk a repülőteret üzemeltető BAA központi irodájának parkolóját is. Egy napra megbénítottuk az ott folyó munkát és az óriási sajtó-visszhang révén milliókhoz juttattuk el a klímavédők üzeneteit.

Linkek:

www.lmv.hu/tour-de-klima

www.climatecamp.org.uk

www.co2calc.co.uk/co2calculator

www.vedegylet.hu

A 10 leggyakoribb téveszme a globális felmelegedéssel kapcsolatban

1. „A tudósok nem értenek egyet abban, hogy a Föld éghajlatának változását az emberek okozzák.” A tudósok azt állítják, hogy az üvegházhatású gázok okozzák a felmelegedést, azért pedig az emberek a felelősek.
2. **„Semmit nem tehetünk az éghajlatváltozás ellen. Már túl késő, ill. túl kicsi vagyok, hogy bármit is tehessenek”** Csökkenteni kell a fosszilis tüzelőanyagok használatát. (anyagok újrahasznosítása, papír pazarlás megszüntetése, komposztálj, újratölthető palackokat használj egyszeri műanyag dobozok helyett, egyél kevesebb húst) A társadalom minden tagja felelősséggel tartozik tetteiért.
3. „Az éghajlat az idők során természetes úton változik, tehát az a változás, amit most tapasztalunk, csak a természetes ciklus része.” Az Antarktiszból vett jegminták elárulják, hogy a szén-dioxid-szintek magasabbak, mint bármikor az elmúlt 650.000 évben.
4. „Az ózonrétegen lévő lyuk globális felmelegedést okoz.” Téves állítás. Az ózonlyuk oka az ember által előállított klórozott szénhidrogének. A Montreali Jegyzőkönyv ezek használatát tiltja. Az ózonlyuk miatt több ultravioleta sugárzás éri a Földet, de ez nincs hatással a Föld hőmérsékletére. Az egyedüli kapcsolat az, hogy a globális felmelegedés lassíthatja az ózonréteg újraképződését, hiszen a felmelegedés az alsó légkört érinti, feljebb a sztratoszférában hűti a levegőt, ezáltal súlyosítja az ózonvesztéséget.
5. „Sok tényező van hatással az éghajlatra – nincs értelme, hogy pont a CO2 miatt aggódjunk.” Az üvegházhatású gázokra kell odafigyelniük, mert

azok nem engedik távozni a napsugárakat. Ezért fontos a CO2.

6. „Az Antarktisz jege vastagszik, tehát nem igaz, hogy a globális felmelegedés miatt a gleccserek és a tengerek jege olvad.” Összességében az Antarktisz fagy. Több mint 85%-a zsugorodik a világ gleccsereinek. A jég fogyása 1996 és 2005 között megduplázódott. Csak 2005-ben Grönlandon 50 köbkilométer jég tűnt el.

7. „A globális felmelegedés jó dolog, mert megszabadít minket a fagyos telektől (kisebb lesz a fűtési számla), és segíti a növények gyors növekedését.” Sok tengerparti város fog a víz alá kerülni, emberek milliói válnak majd menekülteké. Aszályos időszakok megnyúlnak. Súlyos áradások száma megnő. Fajok tömeges kihalása várható. Várható, hogy az emberek új betegségek támadják meg.

8. „A tudósok által mért felmelegedés csak a városok hőcsapda hatásainak következménye, ennek semmi köze az üvegház-gázokhoz.” Nem igaz. Az egész bolygó átlaghőmérséklete növekszik.

9. „A globális felmelegedés annak a következménye, hogy a XX. század elején egy meteor becsapódott Szibériában.” Mára már nem érezzük annak következményeit.

10. „Egyes területeken a hőmérsékletek nem emelkednek, tehát a globális felmelegedés csak hiedelem.” Az állítás hamis, hiszen az üvegházhatású gázok koncentrációjának növekedése következtében a Föld teljes felszínének átlaghőmérséklete emelkedik.

Vége az első félidőnek: Ember - Természet (1 : 1)

Gábor Imre Leo, Fiatal Művészekért Alapítvány

Reggel, a buszon meghallgathattam zsiros bajuszú sofőrünk előadását az emberi butaság végtelenségéről, s mivel épp kávéivás után talált meg ez a szép gondolatmenet, felkaptam, s eljátszottam vele anélkül, hogy sejtettem volna, mekkora fába vágtam a fejszemet.

A zsiros bajusz tanítása arról szól, hogy az utasok többségének egy egyszerű „húzdjünk a kocsni belsejébe” típusú parancs végrehajtása is meghaladja szellemi képességeit. Olyan átéléssel és hittel ecsetelte az alulképzett utazóközönséggel folytatott kilátástalan küzdelmét, hogy már-már igazat adtam neki.

Eszembe ötlött azonban, hogy efféle szótartot már nem először kellett meghallgatnom olyanoktól, akik munkájához hozzátartozik, hogy másokkal valamilyen szabályt betartassanak vagy ellenőrizzék valamilyen szabály betartását.

Szinte valamennyiükre jellemző, hogy úgy tekintenek a többi emberre, mint rakoncátlan, fegyelmezni való, vagy egyenesen megátalkodott gyereksereg-re. Szerintük az emberek többsége még néhány egyszerű szabály betartására sem képes, felügyelet nélkül csoda, hogy egyáltalán hazatalálnak.

Igy beszél a buszsofőr az utasokról, a rendőr a buszsofőrökről, az ügyvéd a rendőrökről, a bíró az ügyvédekről, de csak addig, míg nem felejtí esernyőjét egy buszon.....

Olyan ez, mint egy nagy játszótér: a saját játékát mindenki nagyon komolyan veszi, s akiben ez nem ébreszt

kellő tiszteletet, az választhat a „köcsög” és a „hülyegyerek” kitüntető címek közül.

A szabályok betartatásához élményeink szerint erőszakra van szükség, még akkor is, ha azok megegyezően alapulnak. A játék feledékenyebb résztvevőit, s az újonnan érkezetteket emlékeztetni kell a szabályokra, s ezt a született szadistákon kívül igazából senki nem élvezi, a szabályok betartatása munka, s akit ezért fizetnek, az nyilvánvalóan megszüli magának azt az ideológiát, ami lelkileg megkönnyíti számára a feladat teljesítését.

Ezért persze megkapják a közönség megvetését, de hát van egyáltalán valami kiút ebből a – kívülről nézve többnyire ostoba – játékból?

Van egyáltalán olyan szabály, amit betartunk, anélkül, hogy valaki ügyelne rá?

A rostán minden olyan viselkedés átesik, amit a többi ember kényszerít ránk, mindegy, hogy törvény, megkövezés, vagy rosszallás esetleg csak pletyka a megtorlás eszköze, mindegyik külső visszatartó erő.

Ha az ember maga van, mondjuk a pusztában, az erdőben, vagy a hómezőkön, felébredhet benne valami tisztelet- alázatféle érzés a természet iránt, s esetleg felöltik benne néhány ősi szabály, amit önként betart, feltéve, hogy megérti, mi haszna lehet belőle...

Ha a társadalmi közegben próbálunk valami általánosan elfogadott szabályt tetten érni, valahol a „*lelkismeret*”, és a „*hit*” címszavak környékén kell keresgelnünk.

Hamar kiderül azonban, hogy a többiek rosszallása, a várható negatív megítélés ugyanolyan erőszakos hatalmi eszköz, mint a jegyellenőr.

Kihúzhatjuk tehát az összes olyan motivációt, ami „*az adott kultúrához való alkalmazkodás*”, vagy az „*erkölcsös viselkedés*” zászlaja alatt tart vissza valakit apróbb vagy nagyobb bűnök elkövetésétől.

Mi marad? Talán semmi....

Tudjuk, hogy az állatok többsége soha nem jönne arra az ötletre, hogy saját kicsinyét megölje. A racionális ember számára azonban nem jut eszembe olyan tabu, amit, ha a helyzet ezt indokolja, meg ne tudna szegni.

Igaz, egy sarokba szorított állat sem igen válogat az eszközökben, mégis, van valami, ami az embert lényegesen megkülönbözteti az állatoktól, mióta a racionális gondolkodás logikája az egót a mítikus gondolkodás fölé helyezte.

A „civilizált” embert nem érdekli az emberi faj sorsa, csak az egyéni túlélésre összpontosít, ennek érdekében nagyjából betartja a környezet által rákényszerített játékszabályokat, s nem hagyja, hogy ködös megérzések vezéreljék.

Igaz, az állatokat sem „*érdeklik*” efféle elvont kérdések, náluk azonban az emberek által a primitívséggel rokon fogalmak között kezelt ösztön megfelelő erővel vezényli az egyedeket a faj túlélését biztosító döntések irányába.

Ha kiemelkedünk kicsit az aktuális téridő korlátai közül, gyorsan kiderül azonban, hogy az ember fogalma, amit a

mai élményeinkre építünk, csak egy durva általánosítás.

Húzz egy elég hosszú vonalat egy papírra, legyen ez az idő, az emberré válás időpontjától napjainkig. Ha a vonal kezdőpontjához odaírod, „*az első ember*”, nem kell sokat számolgatni, hogy rájössz, az egész írott történelem, amiből racionális „*tudásunk*” javát merítjük, csak egy kis maszat a vonal végén.

Ha az Ember tényleg ilyen egoista barom lett volna, ahogy azt manapság tapasztalhatjuk, hogy maradhatott volna fenn abban a rendkívül hosszú és meglehetősen kényelmetlen időszakban, amikor még nem volt intimbetét, sem dobozos sör, viszont a bonyolult szabályok rendszere helyett a túlélésért felelős teljhatalmú vezér nyugodtan kinyírhatott bárkit, aki a horda túlélését biztosító rítusokat megsértette?

Ma, ha egy egzotikus országbeli idegenvezető el akarja kápráztatni a szafarítól elcsigázott vendégeit, pár doboz sörrel, és intimbetéttel nagyobb sikert érhet el, mint a természet mindenható erejét megtestesítő szellemekről szóló mesékkel.

Logikus, hiszen mi ugye már legyőztük a természetet.

Nem vagyunk kiszolgáltatva.

Csak a rendőrnek...

Ha nem veszed észre időben a traffipaxot, az gáz.

Azt is megbánod, hogy megszületted.....

Apropó, miért is születted meg?

Fenntartható és ökoturizmus – egy gazdasági ágazat „zöldítése”

Bakos István, Diagonál Magyarország Egyesület

A globális klímaváltozás léptéke olyan mértékű, hogy nagyon nehéz abban gondolkodni, mit tehet az egyes ember, vagy akár egy cég, egy település a következmények megelőzésére. Ez a dilemma, illetve tehetetlenség- és távolság-érzés a települési, vállalati, kormányzati döntésekben is érezhető. Ne termeljünk szemetet, ne bocsássunk ki szén-dioxidot, ne... és folytathatnánk a tiltó, önkormányzati jelentő kifejezéseket.

A megoldást, előrelépést azt jelentheti, hogy az ökológiai szemléletmódot horizontális elvként kezdjük alkalmazni, azaz mindenki figyelembe veszi, amikor a saját területén dolgozik. Erre szeretnék egy jó példát bemutatni az alábbi írásban.

A turizmus napjainkban a világ össztermelésének 12 %-át adja, körülbelül 200 millió embernek biztosít megélhetést. Növekedése folyamatos, ugyanakkor a tömegturizmus rendkívül sok környezeti és társadalmi kárért is felelős: szennyezi saját célterületét, zsúfolttá teszi a településeket, zöld felületeket tüntet el. Eppen ezért az ökológiai szemlélet beszívárgása a turizmusba alapvetően fontos, és a 80-as évek kezdeményezéseitől napjainkig külön turisztikai ágazattá nőtte ki magát.

Húsz-harminc évvel ezelőtt alakult ki Európában az ún. social hiking, mely a tudatosabb kapcsolatot, a természet óvását vette figyelembe túrázás közben. Én még jól emlékszem, hogy saját osztálykirándulásaink alatt csak a pedagógus személyiségén múltott, figyelmet fordít-e arra, hogy jön-e velünk az erdőben helyi kíséző, aki segít megismerni a helyi flórát és faunát, hogy a szemét tudatos gyűjtésével, saját latrina ásásával éppen

úgy hagyjuk ott a meglátogatott helyet, ahogy találtuk.

A 80-as évektől jelent meg egyre gyakrabban a gentle, azaz a szelíd turizmus, illetve jelentésbeli átfedéssel az ökoturizmus kifejezés. A 90-es években mindez kiegészült a közösségekre épülő ökoturizmus kifejezéssel. Mit takarnak ezek a szavak?

Ökoturizmus az, amely:

- aktívan hozzájárul a természeti és környezeti állapotok megőrzéséhez;
- bevonja a helyi közösségeket, embereket a tervezésbe és a lebonyolításba is, helyi erőforrások használatára épít, a lokális ételt fogyasztja, a helyiek házaiban szállásol el;
- a turistáknak lehetőséget biztosít a részvételre a helyiekkel való közös munkát illetően;

- kisméretű csoportokra összpontosít;
- a tervezéskor a pénzügyi profit mellett figyelembe vesz éghajlati, társadalmi és egészségügyi szempontokat is.

Reflexszerűen érezhető az ellenvetés: a turizmus kőkemény gazdasági ügy, nem lehet „szociálissá” meg „öková” tenni.

Ez pontosan így van: az ökoturizmus azokon a helyeken, ahol komoly munkát tettek bele, megélhetést biztosít számtalan helyi kistermelőnek, hagyományörzőnek, falusi turizmussal foglalkozónak. Jó példa erre az első hullámban bekapcsolódó dél-amerikai kistermelők, akik az USA-ban az ökológiailag tudatosabban élők igényire reagálva, néhány, a korszelleme gyorsan profilt váltó utazási irodával karöltve megélhetést találtak a szelíd turizmusban.

Mennyiben van ehhez közünk nekünk?

A nemzetközi találkozóinkon skandináv, francia, német és más nyugat- és dél-európai ismerőseinkkel beszélgetve egyértelműen kitűnik, hogy Magyarországra a nyugatiak (a fürdőturizmust leszámítva) pontosan a természeti és kulturális örökség résztvevő megismerése miatt jönnek. Amikor barátainkkal Székesfehérváron, illetve a Velencei-tó környékén próbáltunk ennek megfelelő turistaútvonalakat találni, nem jártunk sok sikerrel. Azt látjuk, hogy egy létező szük-

ségre egyelőre nem reagált térségünk.

Ugyanakkor a résztvevő turizmus nagyszerű lehetőség a fiatalok helyi közéletbe való bekapcsolására. Francia partnerünk városában az amúgy önkéntes munkát végző fiatalok kísérik végig a helyi sajtótermelőket, borpincészetek között a vendégeket, segítve a helyiekkel való kommunikációban, a munkákba való bekapcsolásban, s általuk lesz élő a turisták kapcsolata a helyel, az emberekkel.

A fentebb leírt társadalmi hatás (hagyományörzők, idősök reaktiválása, fiatalok energiájának bevonása, a helyi lakosok büszkeségének lehetősége) mellett óriási a turizmus zöldítésnek éghajlati/természeti hatása is. Az emberek a területeiket gazdasági megfontolások alapján is igazi gazdaként kezdik irányítani, felelősséget érezve a zöldterületek megóvásáért, a zaj- és szmogszennyezés elkerüléséért, a helyi flóra és fauna óvásáért.

A z ökoturizmus tehát egy nagyszerű példa arra, hogy egy gazdasági ágazatot hogyan lehet fenntarthatóvá tenni. Amellett hogy megőrzi megélhetést biztosító szerepét, a gazdasági szempontok mellé a helyi lakosságot erősítő, éghajlatot és természetet megőrző szemlélettel van átitatva.

A Föld száz évvel későbbi kinézete, illetve ezzel kapcsolatban saját életminőségünk nagyban múlik azon, hogy mi a saját területünkön mennyire tudjuk ezt szemléletet figyelembe véve szervezni, alakítani munkánkat.

Ha érdekel egy csoport, mely ökoturizmussal szeretné fellendíteni a környezetet, keress minket!

Klíímaváltozás aha

Gábor Imre Leo, Fiatal Művészekért Alapítvány

Az ember tud alkalmazkodni.

Mindenféle klímához, ami a földön megtalálható.

Hiába ringatta bölcsőjét a meleg Afrika, a szülőföldhöz való csökönyös ragaszkodással benépesült a tűzhányók környéke, a földrengés sújtotta területek, a sarkvidékek, az örökké havas hegyek és a forró gejzírek vidéke. Ha egy hídfőállást sikerül létesíteni a Marson, a kolónián született gyerekek számára az lesz az igazi jó hely, ahova könnyes szemmel vágnak majd vissza, ha a földre sodorja őket a sors...

Ilyenek az emberek. Inkább a klímához alkalmazkodnak, mint egymáshoz. Eddig is voltak földrengések, tájfunok, árvizek és szárazságok, menekültek és hajléktalankok. Meglehet, ezután másutt lesznek törzsvendégek. Na, és akkor mi van? Kell egy kis változatosság, nem?

Az egész ijesztgetés ezzel a klímaváltozással csak a médiák unalmas műsorainak felpezsdítését szolgálja. Lefutott az ezredforduló, utána jött az el Niño, azután a terrorizmus, most a klímaváltozás, és biztosan már keresik az új fenyegető veszélyt, amitől meg kell óvni bennünket...

A klímaváltozás, persze valószínűleg tovább fokozódik, de ez inkább csak az ingatlanpiacokon fog izgalmat okozni. Mikor pár év múlva a Golf-áram leáll, s a sarki jég zöme elolvad, Britannia telek-árai a mélybe zuhannak, csak Hollandia

előzi meg őket azzal, hogy ott egyszerűen eltűnnek a földek. A magasabban fekvő vidékeken viszont remek évet fognak zárni az ügynökök, hisz a korábban értéktelen hegyi legelők lesznek a legkevesettebbek.

Hogy a menekültek majd melyik vidékeket fogják megcélozni, az ma még rejtély. Ha a Kárpát-medencében lévő ásványvízkészlet hírére felkapja a média, még az is lehet, hogy előzönlének bennünket az idegenek, mint az aranyláz idején Kaliforniát, csak nem aranyat, hanem vizet fognak kutatni.

A lényeg, hogy aggodalomra semmi ok. Most láttam, hogy már több filmsztár is hibridautón közlekedik, s a mi kis országunk is befektet a jövőbe: már megint épült egy (1) szélkerék Mór mellett. Miután a móri árok

hazánk egyik legszeleesebb vidéke, ez nem tekinthető nagy áttörésnek, de mégiscsak valami.

Az igazi nagy változás az lenne, ha legalább egy időre tényleg megrázná kicsit a klímaváltozás a világot, ha a globális felmelegedés után nem megint ugyanazok lennének a szegények, és ugyanazok a gazdagok. Sajnos, erre most sincs sok remény. Már hallani, hogy a magyar kutakat ajánlatokkal bombázzák, s ha eddig nem sikerült megvenni őket, majd a választások után találnak rá módot.

Akkor pedig minek aggódjunk?

Minden marad a régiben.

Csak kicsit melegebb lesz...

Impresszum

Globalizáció Light Magazin

Kiadja a Gaja Környezetvédő Egyesület
Megjelenik öt alkalommal havi lebontásban
Szerkeszti: Silye Zoltán (globlight@kingsziti.hu)
Projekt koordinátor: Gárdonyi László

Munkatársak:

- Bakos István, Diagonál Magyarország Egyesület
- Botár Alexa, Magyar Természetvédők Szövetsége
- Ferenczi István, Imv.hu
- Gábor Imre Leo, Fiatal Művészekért Alapítvány
- Mózes Szabina, Greenpeace
- Prunner Andi, Bocs Alapítvány
- Varga Gábor, Gaja Környezetvédő Egyesület
- Dr. Wurlitzer Tamás, Fúzió Egyesület

Design, lapterv: Kovács Milán (www.milankovacs.com)

A szerkesztőség címe:

8000 Székesfehérvár Petőfi utca 5.

Telefon: (22) 503-428

E-mail: gaja@t-online.hu

http://www.gaja.atw.hu/

A Globalizáció Light utánközléseket is megjelentet, de mindenkor feltűn-teti a forrásokat. Az újság anyagai a szerkesztő előzetes beleegyezésével közölhetőek. A lapban közölt írások állításai nem minden esetben tükrözik a Gaja Környezetvédő Egyesület véleményét.

Az újság az NCA-CIV-07-F-P - Nyomtatott sajtótermék létrehozásának és fejlesztésének támogatása elnevezésű pályázat keretein belül jelenhet meg.

A szerkesztőségünk szívesen fogadja a véleményeket, illetve a témába vágó cikkeket és amennyiben a szerkesztőbizottság úgy ítéli meg, akkor közlésre kerül az újság későbbi számaiban. Szintén várunk a témához köthető fotókat, karikatúrákat, képzőművészeti alkotások digitális reprodukcióját, amennyiben a szerző vállalja a szabad felhasználást. Mindkét kategóriában a munkákat a **globlight@kingsziti.hu** címre várjuk.